

ARHIVI U 2023.

U 2023. je radilo 19 državnih arhiva. Od toga je osam državnih arhiva u svom sastavu imalo 11 arhivskih sabirnih centara ili odjela. Prema teritorijalnoj nadležnosti, tj. području na koje se arhiv proteže, dva su arhiva nadležna za cjelokupno područje Republike Hrvatske, osam je međužupanijskih i devet županijskih arhiva.

Ukupan broj fondova i zbirki veći je za 3%, broj sređenih fondova i zbirki za 2%, broj zaposlenih za 3%, a broj zaposlenika arhivske struke za 2% u odnosu na 2020. Udio žena u ukupnom broju zaposlenih bio je 61%.

Udio sređenoga arhivskoga gradiva po zbirka u arhivima u rasponu je od 53% (zbirke dopunskih preslika arhivskoga gradiva) do 85% (odgoj i obrazovanje). Zdravstvo i socijalne ustanove nisu ostvarile udio u dostupnim fondovima zbirki digitalnog oblika, dok su zbirke izvornoga arhivskoga gradiva ostvarile udio od 25% obrađene digitalizirane građe.

Broj korisnika arhiva jednak je kao i 2020., no pregledanih je arhivskih jedinica 18% više. Pisanih je zahtjeva 18% manje, dok je 91% više mrežnih zahtjeva u odnosu na posljednje objavljeno Priopćenje iz 2020. U odnosu na 2020. najveći porast ima broj popratnih zbivanja arhiva, kao što su izložbe, kojih je 72% više, a posjetilo ih je 80% više publike. Tu je i porast broja predavanja, kojih je u 2020. bilo 28, a 115 u 2023., te filmskih projekcija, kojih je u protekloj godini bilo 56 u odnosu na tri projekcije u 2020. Tečajevi, promocije i stručno osposobljavanje zaposlenika u 2023. su godini također povećali opseg.

1. ARHIVSKI FONDOVI I ZBIRKE U 2023.

	Fondovi/zbirke – ukupno	Fondovi/zbirke – sređeni	Fondovi/zbirke, – sređeni, %	Dostupno u digitalnom obliku	Dostupno u digitalnom obliku, %
Ukupno	17 080	11 598	67,90	374	2,19
Uprava i javne službe	4 847	3 552	73,28	56	1,16
Pravosuđe	1 010	689	68,22	19	1,88
Vojne jedinice, ustanove i organizacije	356	296	83,15	20	5,62
Odgoj i obrazovanje	2 072	1 653	79,78	10	0,48
Kultura, znanost i informiranje	184	107	58,15	4	2,17
Zdravstvo i socijalne ustanove	160	91	56,88	-	-
Gospodarstvo i bankarstvo	3 475	2 007	57,76	2	0,06
Političke stranke, DPO-i i sindikati	1 674	1 135	67,80	44	2,63
Društva, udruge, udruženja	978	639	65,34	5	0,51
Vjerske ustanove	276	159	57,61	15	5,43
Vlastelinski, obiteljski i osobni fondovi	1 362	756	55,51	49	3,60
Zbirke izvornoga arhivskoga gradiva	638	489	76,65	141	22,10
Zbirke dopunskih preslika arhivskoga gradiva	48	25	52,08	9	18,75

2. GRADIVO U ARHIVU U 2023.

	Broj fondova/naslova ¹⁾	Količina			Digitalno i digitalizirano gradivo	
		dužni metri	sati	komadi	broj fondova/naslova	količina u GB
Zapisi na konvencionalnome mediju	17 037	116 053	-	13 101 822	287	18 596
Zapisi na papiru	16 996	115 988	-	13 098 586	274	16 006
Zapisi na pergameni	38	62	-	2 797	12	2 589
Zapisi na drugim materijalima	3	3	-	439	1	1
Audiovizualni zapisi	2 666	1 010	8 211	20 375	8	14 516
Filmska vrpca	1 811	1 010	839	2 632	2	29
Analogni zapis	451	-	1 621	1 273	-	-
Digitalni zapis	404	-	5 751	16 470	6	14 487
Zvučni zapisi	535	-	1 160	8 806	2	202
Analogni zapis	434	-	329	8 707	-	-
Digitalni zapis	101	-	831	99	2	202
Grafički zapisi	1 743	-	-	322 916	18 338	4 332
Karte, planovi i nacrti	333	-	-	128 612	17 134	3 031
Grafike	17	-	-	4 510	1 195	33
Tiskovine	1 393	-	-	189 794	9	1 268
Fotografija	450	-	-	3 115 746	7 068	17 552
Analogni zapis	411	-	-	2 701 769	6 131	8 426
Digitalni zapis	39	-	-	413 977	937	9 126
Mikrofilmski oblici	2 981	-	-	14 997 037	9	628
Mikrofilm	2 979	-	-	14 918 620	9	628
Mikrofiš	2	-	-	78 417	-	-

1) Broj fondova / naslova odnosi se na cijele i mješovite fondove koji imaju više različitih medija. Broj fondova / naslova nije usporediv s ukupnim brojem fondova iz tablice 1.

3. PRINOVE ARHIVSKE GRAĐE U 2023.

	Broj fondova/naslova	Količina			Digitalno i digitalizirano gradivo	
		dužni metri	sati	komadi	broj fondova/naslova	količina u GB
Zapisi na konvencionalnome mediju	241	11 487	-	108	7	162
Audiovizualni zapisi	54	-	211	105	1	75
Filmska vrpca	3	-	135	67	-	-
Analogni zapis	27	-	20	38	1	15
Digitalni zapis	24	-	56	-	-	60
Zvučni zapisi	8	-	10	863	1	1
Analogni zapis	3	-	-	846	-	-
Digitalni zapis	5	-	10	17	1	1
Grafički zapisi	31	-	-	6 346	1	12
Karte, planovi i nacrti	14	-	-	266	1	12
Grafike	5	-	-	40	-	-
Tiskovine	12	-	-	6 040	-	-
Fotografija	66	-	-	48 936	1	104
Analogni zapis	44	-	-	47 284	-	10
Digitalni zapis	22	-	-	1 652	1	94
Mikrofilmski oblici	-	-	-	-	-	-
Mikrofilm	-	-	-	-	-	-
Mikrofiš	-	-	-	-	-	-

4. SIGURNOSNE I DOPUNSKE PRESLIKE U 2023.

	Broj snimaka	Broj arhivskih jedinica		
		mikrofilmski oblici	konvencionalna kopija	digitalna kopija
Ukupno	32 726 108	15 245 576	38 570	13 651 121
Sigurnosne preslike	25 187 854	11 949 339	-	10 698 512
Dopunske preslike iz Republike Hrvatske	4 729 500	1 282 404	2 320	2 772 954
Dopunske preslike iz inozemstva	2 808 754	2 013 833	36 250	179 655

5. ARHIVSKO GRADIVO UNUTAR I IZVAN ARHIVA U 2023.

	Arhivsko gradivo u posjedu			Broj izvršenih postupaka izlučivanja	Količina izlučenoga arhivskoga gradiva ¹⁾	Fondovi/zbirke predane u nadležni arhiv		
	konvencionalno ¹⁾	analogno ²⁾	digitalno ³⁾			konvencionalno ¹⁾	analogno ²⁾	digitalno ³⁾
Ukupno	965 375	213 587	189 617	1 428	78 359	1 184	21 695	1 270
Javni stvaratelji/posjednici	738 971	200 331	60 138	1 332	68 703	1 064	6	1
Privatni stvaratelji/posjednici	226 404	13 256	129 479	96	9 656	120	21 689	1 269

1) Konvencionalno gradivo izraženo je u dužnim metrima.

2) Analogno gradivo izraženo je u broju komada.

3) Digitalno gradivo izraženo je u GB.

6. POPRATNE DJELATNOSTI ARHIVA U 2023.

Izložbe				Druga događanja za korisnike u organizaciji arhiva									
samostalne		u suradnji s drugima		predavanja		filmske projekcije		promocije izdanja		radionice		tečajevi i stručno osposobljavanje	
broj	posjetitelji	broj	posjetitelji	broj	posjetitelji	broj	posjetitelji	broj	posjetitelji	broj	posjetitelji	broj	posjetitelji
45	7 086	53	12 391	155	3 660	56	3 371	66	1 814	48	908	194	328

7. USLUGE KORISNICIMA ARHIVA U 2023.

Korisnici arhiva					Fundus i korisnici knjižnica u arhivima						
korisnici	posjeti čitaonici	pregledane arhivske jedinice i predmeti	pisani zahtjevi	mrežni korisnici		obrađeno knjižno gradivo			korisnici	korištene knjižnične jedinice	
				broj zahtjeva	broj posjeta	knjige	časopis	novine			
10 141	15 263	56 329	16 962	22 030	488 230	217 023	129 783	9 839	966	6 120	

8. IZDAVAČKA DJELATNOST ARHIVA U 2023.

	Periodičke publikacije		Monografije				Digitalna izdanja	
	stručne	ostale	objavljeno arhivsko gradivo	stručne	obavijesna pomagala	ostalo	periodičke publikacije	monografije
Broj publikacija	13	2	12	7	-	8	2	3

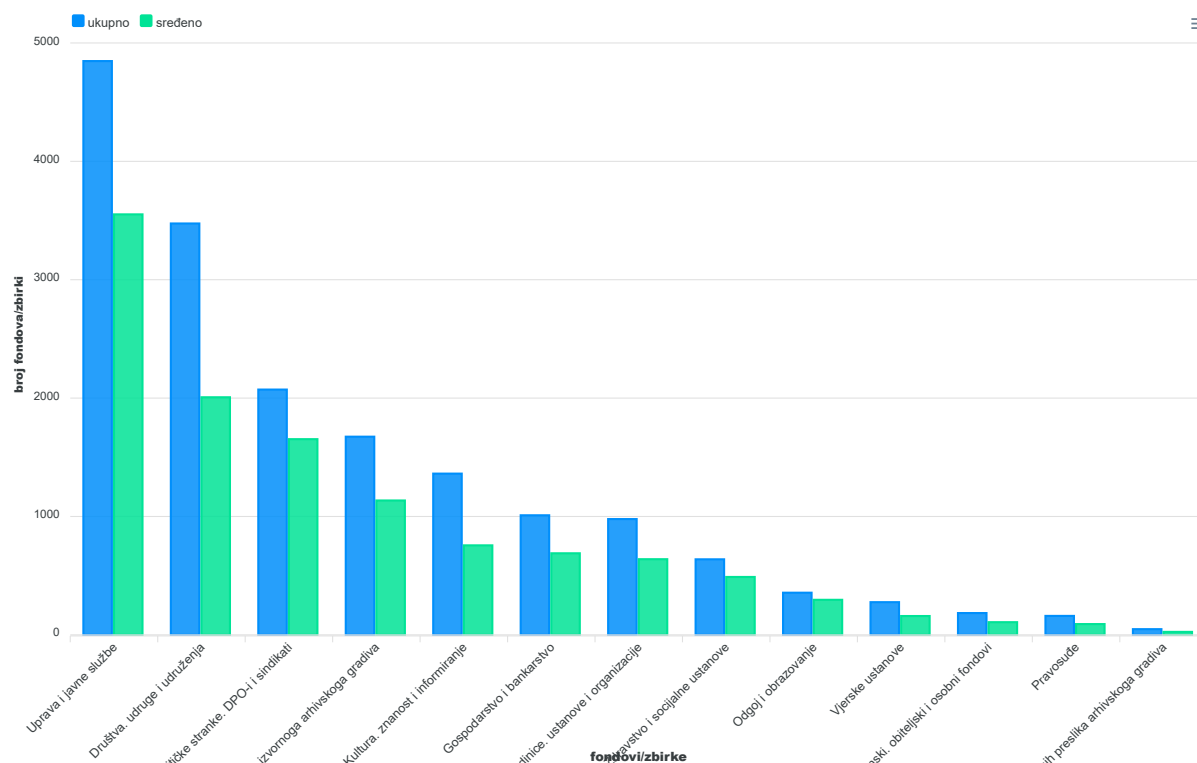
9. PROSTORIJE ARHIVA U 2023.

	Ukupno	Radne prostorije	Čitaonice	Arhivska spremišta	Radionice i laboratoriji	Izložbene prostorije	Ostale prostorije
Prostorije	1 116	290	31	401	19	36	336
Površina, m ²	67 216	7 885	1 935	40 870	1 375	2 829	12 322

10. ZAPOSLENI U ARHIVIMA U 2023.

	Ukupno			Zaposleni s punim radnim vremenom		
	svoga	muškarci	žene	svoga	muškarci	žene
Ukupno	517	203	314	500	197	303
Zaposlenici arhivske struke	336	152	184	326	147	179
Zaposlenici filmske struke	1	-	1	-	-	-
Zaposlenici konzervatorske i restauratorske struke	23	5	18	23	5	18
Zaposlenici fotografske i mikroografske struke	4	1	3	2	1	1
Zaposlenici knjižničarske struke	10	-	10	10	-	10
Ostali stručni zaposlenici	53	19	34	51	19	32
Administrativno i pomoćno osoblje	90	26	64	88	25	63

G-1. ARHIVSKI FONDOVI I ZBIRKE PREMA NAZIVU I SREĐENOSTI U 2023.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci su rezultat statističke obrade podataka koje na obrascu Izvještaj arhiva (obrazac ARH-1) daju svi državni arhivi u Republici Hrvatskoj. Podaci se prikupljaju svake tri godine.

Obuhvat i usporedivost

Statističkim istraživanjem obuhvaćeni su državni arhivi na teritoriju Republike Hrvatske koji su radili u 2023. Podaci su djelomično usporedivi s podacima iz prijašnjih godina, djelomično zbog metodoloških razlika radi usklađivanja istraživanja s načinom prikupljanja i obrade arhivskoga gradiva unutar arhiva, a djelomično zbog proširivanja obuhvata istraživanja.

Definicije i objašnjenja

Državni arhivi jesu javne ustanove u području zaštite, obrade i korištenja arhivskoga gradiva u državnom vlasništvu.

Arhivsko gradivo jest odabrano dokumentarno gradivo koje ima trajnu vrijednost za kulturu, povijest, znanost ili druge djelatnosti, ili za zaštitu i ostvarivanje prava i interesa osoba i zajednica, zbog čega se trajno čuva.

Javni stvaratelji/posjednici jesu tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava, te trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.

Privatni stvaratelji/posjednici jesu privatne pravne ili fizičke osobe koje svojim radom i djelatnošću stvaraju ili su u posjedu arhivskoga gradiva koje nije nastalo u obavljanju javnih ovlasti i javne službe i nije u vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno pravnih osoba čiji su oni osnivači ili vlasnici.

Arhivski fond jest cjelina arhivskoga gradiva nastaloga djelovanjem i radom jednoga javnoga ili privatnog stvaratelja i u pravilu se ne može dijeliti.

Arhivska zbirka jest cjelina arhivskoga gradiva različitog podrijetla okupljena na temelju nekoga zajedničkog obilježja, kao što su sadržaj, jezik, vrsta podloge i sl.

Arhivsko spremište jest prostor namijenjen smještaju i trajnom čuvanju arhivskoga gradiva.

Inventar je sustavan i metodičan popis arhivskoga fonda ili zbirke u kojemu su opisane arhivske jedinice u njegovu sastavu.

Analički inventar jest inventar u kojemu su kao inventarne jedinice iskazane arhivske jedinice razine predmeta ili pojedinačnog dokumenta.

Sumarni inventar jest inventar u kojemu su arhivske jedinice razine predmeta odnosno pojedinačnog dokumenta obuhvaćene u opisu arhivske jedinice više razine.

Konvencionalno gradivo jest gradivo zabilježeno na mediju s kojega se može izravno čitati (bez potrebe posredovanja nekog uređaja).

Analogno gradivo jest gradivo zabilježeno na mediju s kojega se ne može čitati bez potrebe posredovanja nekoga uređaja/medija koji nije računalni uređaj (npr. mikrofilm, fotografija).

Digitalno gradivo jest gradivo u digitalnom obliku zapisa i pohranjeno na strojno čitljivu nosaču informacija, nastalo kao izvorno digitalno gradivo ili pretvorbom gradiva u digitalni oblik.

Zvučni zapisi jesu ploče, vrpce, kasete, CD-ovi ili DVD-ovi na koje se s pomoću posebnih postupaka zapisuju ton i zvuk.

Grafički zapis jest zapis koji nastaje umnožavanjem pisanih ili slikovnih zapisa s neke matrice.

Videozapis jest zabilježen zapis niza pokretnih slika koje se mogu promatrati na nekom reprodukcijom uređaju (projektoru, TV uređaju, računalo itd.).

Optički zapis jest način zapisa podataka pri kojem se čitanje, pisanje ili oboje izvodi primjenom svjetla i **optičkih pojava** (najčešće zapisano na **optički disk**).

Mikrofilmski zapisi jesu zapisi zabilježeni na mikrofilmskim oblicima: mikrofilmu – filmu u obliku svitka koji sadržava niz mikrosnimaka – ili mikrofišu – savitljivome, pravokutnom listiću filma koji služi kao podloga za nekoliko mikrosnimaka poredanih u retke i stupce.

Dužni metar jest arhivska mjera kojom se iskazuje količina arhivskoga gradiva.

Obavijesno pomagalo jest popis arhivskog fonda ili zbirke namijenjen istraživačima radi uvida u sadržaj fonda odnosno zbirke. Osnovne vrste obavijesnih pomagala jesu vodič, inventar (našastar) i kazalo.

Prinova je arhivsko gradivo koje je preuzeto i pohranjeno u arhiv prema službenoj obvezi, pologom, otkupom, darovnicom, ostavštinom ili drugo za razdoblje (godinu) u kojem se prikupljaju podaci.

Izlučeno gradivo jest dokumentarno gradivo spremno za uništavanje nakon provedenog postupka vrednovanja te odabira zapisa za trajno čuvanje.

Regest je analitički opis dokumenta i njegova sadržaja.

Restauracija je skup mjera koje se poduzimaju radi uklanjanja ili smanjivanja oštećenja na predmetu.

Konzervacija je skup mjera koje se poduzimaju na predmetu radi sprečavanja ili usporavanja procesa koji dovode do oštećivanja predmeta.

Kratice

CD	kompaktni disk
DPO	društveno-političke organizacije
DVD	digitalni videodisk
m ²	četvorni metar
GB	gigabajt

Znakovi

- nema pojave

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Dubravka Rogić Hadžalić, načelnica Sektora demografskih i društvenih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Marija Gojević i Gordana Bralić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 21 00 455
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr